

[Per Federspiel.]

krig. Ganske vist har jo udenrigsministeren og landbrugsministeren under deres besøg i Bonn opnået visse tilsagn med hensyn til det tyske marked, men dels drejer det sig kun om begrænsede varegrupper, og dels løber den tosidede dansk-tyske aftale kun i 3 eller højst 4 år. Man må også her erindre, at ikke mindst den tyske økonomiminister har advaret mod tosidede handelsaftaler, som vil modvirke hans bestræbelser på at nå frem til en større europæisk løsning. Hvis man fra det ydre frihandelsområdes side lægger sig på den linje, at med ondt skal ondt fordrives, kan det vel kun forventes, at man fra de seks landes side vil svare på lignende måde, når de midlertidige ordninger udløber.

Vi kan fra vor side ikke komme til andet resultat, end at den vej, regeringen nu har anvist, er usikker og unødigt farefuld. Det grundlag, på hvilket Danmark nu skal træffe en beslutning, er så usikkert og ufuldstændigt, at vi må anse det for uforsvarligt at træffe en afgørelse.

End ikke med de indrømmelser for øje, der er ydet af den britiske regering ved den trufne landbrugsaftale, kan vi anse det for rimeligt at forsømme en undersøgelse af andre og bedre muligheder både for Danmarks placering på de europæiske markeder og for en mere generel europæisk løsning.

Venstre vil derfor ikke kunne give regeringen tilslutning til fortsættelse af de indledte forhandlinger, for så vidt det herfor er et vilkår, at principbeslutningen om oprettelse af det ydre frihandelsområde skal træffes i Stockholm den 20. i denne måned.

Poul Møller: Må jeg først have lov til at takke den højtærede udenrigsminister for den udførlige og, synes jeg, saglige redegørelse, han gav tinget i går. Næst efter denne tak er det imidlertid påkrævet at fremhæve, at vi nu befinder os i en debat, der intet kan ændre i regeringens politik. Ligegyldigt hvilke argumenter der føres i marken, har regeringen ikke blot over for den danske offentlighed, men også over for den norske og svenske regering bundet sig til at gennemføre den politik, den højtærede statsminister gav befolkningen underretning om i torsdags.

Vi har en flertalsregering, og det er naturligvis dens ret at handle; den handler på den danske stats vegne, som den vil, men det bør fastslås, at den afgørelse, som den højtærede udenrigsminister redegjorde for i går, er truffet, uden at regeringen forinden spurgte erhvervene eller den demokratiske opposition til råds. Fra møde til møde i det udenrigspolitiske nævn fik vi at vide, at regeringen holdt alle muligheder åbne, at den endnu ikke havde truffet nogen beslutning, og at dette først kunne ske, når de sidste Londonforhandlinger var afsluttet. Men praktisk taget i samme time, disse førte til et for regeringen acceptabelt resultat, besluttede regeringen — uden at rådføre sig med erhvervene eller partierne — at føre Danmark ind i de syv landes frihandelsområde.

Jeg hørte, at det ærede medlem hr. Per Hækkerup udtalte, at det er helt fair og helt korrekt, at regeringen udtalte, hvad den ville anbefale, ellers ville oppositionspartierne have sagt: hvad vil regeringen? Nu er der forskel på en anbefaling under en forhandling, en tilkendegivelse af, at det og det ville man anse for at være det rigtigste, og så det at meddele, at man har truffet sin beslutning, og at man vil meddele offentligheden det umiddelbart efter mødet. Jeg tror også, det ærede medlem vil kunne se den formidable forskel på først at høre oppositionen, at spørge den: kan I tiltræde dette eller ej? og så dette, at man, når mødet er afsluttet, giver en redegørelse til pressen for regeringens synspunkt og dens beslutning.

Da det drejer sig om en historisk beslutning, der i realiteten ikke lader sig omgøre, heller ikke, hvis flertallet skulle skifte i vort land, har jeg anset det for nødvendigt til indledning at fremhæve, hvor liden betydning regeringen har tillagt det at opnå den bredest mulige basis her i folketinget for den beslutning, den har truffet. Dette er så meget mere mærkeligt, som regeringens chef og dens medlemmer, også den højtærede udenrigsminister i øvrigt, gang på gang — også her i salen — har fremhævet værdien af, at så mange som muligt kunne enes om den beslutning, der blev landets.

Forståelig kunne regeringens hurtige handling måske have været, om den havde